

ПРАВИЛЬНІ ВІДПОВІДІ НА ЗАВДАННЯ ТЕСТУ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ

Частина 1 Українська мова

- 1.** Антоніми вжито в прислів'ї
А Добро далеко розходиться, а зло ще далі.

Глазова О. П., Кузнєцов Ю. В. Рідна мова: Підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Педагогічна преса, 2005. – С. 219.

- 2.** Фразеологічний зворот ужито в реченні
Б Минає день, тиждень, місяць і півроку збігло за водою.

Глазова О. П., Кузнєцов Ю. В. Рідна мова: Підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Педагогічна преса, 2005. – С. 234.

- 3.** Простим є речення
А По діброві вітер виє, гуляє по полю, край дороги гне тополю до самого долу.

Шелехова Г. Т., Остаф Я. І., Скуратівський Л. В. Рідна мова: Підручник для 9 кл. – К.: Освіта, 2002. – С. 10.

- 4.** Числівник є в реченні
В Дуб уже ріс кілька десят років.

Глазова О. П., Кузнєцов Ю. В. Рідна мова: Підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Педагогічна преса, 2006. – С. 226–229.

Прочитайте текст і виконайте завдання 5–7.

(1)Щороку під кінець травня земля набирається сили і її живлющі соки *до схочу* напоюють зело. (2)Саме під цю пору на Поліссі починає густо цвісти азалія. (3)Її жовтий цвіт мовби велетенське мереживо свічок, виготовлених із ярого воску, освітлює найтемніші закутки лісових хащ. (4)Душа від того яскравого суцвіття наповнюється бадьорим настроєм, веселішає, все *довкола* набирає особливої урочистості. (5)Великі з жовтим відблиском пелюстки густо вигойдуються на тендітних ниточках, бутончики нагадують підвішену *догори* парасолю.

- 5.** Орфографічну помилку допущено в слові
Б до схочу

Передрій Г. Р., Скуратівський Л. В., Шелехова Г. Т., Остаф Я. І. Рідна мова: Підруч. для 7 кл. – К.: Освіта, 2003. – С. 80 – 88.

6. Пунктуаційну помилку допущено в реченні
Б третьому

Олійник О. Б. Українська мова: Підручн. для 8 кл. серед. шк. – К.: Вікторія, 2004. – С. 194 – 195.

7. Відокремленим означенням ускладнено речення
В третє

Олійник О. Б. Українська мова: Підручн. для 8 кл. серед. шк. – К.: Вікторія, 2004. – С. 194 – 195.

8. Апостроф пишеться в усіх словах рядка
Г тім..я, пів..ягняті, возз..єднання, ін..екція

Глазова О. П., Кузнєцов Ю. В. Рідна мова: Підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Педагогічна преса, 2005. – С. 178.

9. Подвоєння літер відбувається в усіх словах рядка
А від..аль, старан..ий, нал..ю

Глазова О. П., Кузнєцов Ю. В. Рідна мова: Підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Педагогічна преса, 2005. – С. 182 – 189.

10. Правильно поєднано іменники з числівниками в рядку
А двадцять два футболісти

Глазова О. П., Кузнєцов Ю. В. Рідна мова: Підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Педагогічна преса, 2006. – С. 232 – 238.

11. Літеру *и* на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка
Д реч..ратив, такс..ст, Лейпц..г

Глазова О. П., Кузнєцов Ю. В. Рідна мова: Підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Педагогічна преса, 2005. – С. 191.

12. Правильно узгоджено прикметники з іменниками в усіх словах рядка
В сонячна Перу, золоте кольє, сіре кашне, дивакуватий маestro

Глазова О. П., Кузнєцов Ю. В. Рідна мова: Підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Педагогічна преса, 2006. – С. 166.

13. Закінчення *-у (-ю)* у формі родового відмінка мають усі іменники в рядку
В продукт, характер, сік

Глазова О. П., Кузнєцов Ю. В. Рідна мова: Підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Педагогічна преса, 2006. – С. 152 – 153.

14. Неправильно побудовано словосполучення

А п'ятнадцять хвилин десятого

Глазова О. П., Кузнєцов Ю. В. Рідна мова: Підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Педагогічна преса, 2006. – С. 243 – 245.

15. Прийменник у на місці пропуску слід уживати в усіх словах рядка

А висновок … статті, експонат … музеї, птах … небі, участь … форумі

Глазова О. П., Кузнєцов Ю. В. Рідна мова: Підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Педагогічна преса, 2005. – С. 168.

16. Разом пишуться всі слова в рядку

В одно/разовий, давньо/український, загально/державний

Глазова О. П., Кузнєцов Ю. В. Рідна мова: Підруч. Для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Педагогічна преса, 2006. – С. 118 – 122, 217.

17. Правильно вжито дієслівну форму в реченні

Б Стань у центрі кімнати.

Шелехова Г. Т., Остаф Я. І., Скуратівський Л. В. Рідна мова: Підручник для 9 кл. – К.: Освіта, 2002. – С. 170 – 171.

18. Вставне слово, що вказує на послідовність і зв'язок думок, ужито в реченні

А Отже, сполучники поділяємо на сурядні й підрядні.

Олійник О. Б. Українська мова: Підручн. для 8 кл. серед. шк. – К.: Вікторія, 2004. – С. 173.

19. Кома НЕ СТАВИТЬСЯ в реченні (розділові знаки пропущено)

Д В одну мить розсунувся простір і стали близчими зорі.

Шелехова Г. Т., Остаф Я. І., Скуратівський Л. В. Рідна мова: Підручник для 9 кл. – К.: Освіта, 2002. – С. 19 – 20.

20. Граматичну помилку допущено в реченні

Б Читаючи цей роман, у моїх очах з'явилися слізози.

Передрій Г. Р., Скуратівський Л. В., Шелехова Г. Т., Остаф Я. І. Рідна мова: Підруч. для 7 кл. – К.: Освіта, 2003. – С. 57 – 60.

21. Правильно утворені всі форми дієприкметників у рядку

Б лежачий, посивілий, зліплений, нафарбований;

Передрій Г. Р., Скуратівський Л. В., Шелехова Г. Т., Остаф Я. І. Рідна мова: Підруч. для 7 кл. – К.: Освіта, 2003. – С. 26 – 35.

22. Поширеним є речення
Б Гостям весело.

Глазова О. П., Кузнєцов Ю. В. Рідна мова: Підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Педагогічна преса, 2005. – С. 66 – 70.

23. Правильну вимову слів відображені в рядку
В ллється [л':éц':а], розпитати [розпи́тати], сьомий [с'óмий]

Глазова О. П., Кузнєцов Ю. В. Рідна мова: Підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Педагогічна преса, 2005. – С. 128 – 170.

24. *Підрядне речення*

1 з'ясувальне А Мені завжди здавалося, що в Греції навіть статуй теплі.

2 обставинне умови В Якби Данило був маляром, то змалював би дівчину із сонцем на плечі.

3 обставинне причини Б Тому веселиками звуться журавлі, що прилітають до веселої землі.

4 обставинне допустове Г Нехай будинок не дуже затишний, та теплішого в них немає.

Шелехова Г. Т., Остаф Я. І., Скуратівський Л. В. Рідна мова: Підручник для 9 кл. – К.: Освіта, 2002. – С. 48.

25. *Речення*

А Ясенець – дуже гарна рослина.

Б Не можна пройти повз привабливі білі або рожеві пелюсткові квітки, зібрани у китицеоподібні суцвіття. *Односкладне безособове*

В Має цупке листя, схоже формою на листочки ясеня. *Двоскладне неповне*

Г Мабуть, тому і назвали його лагідним словом ясенець. *Односкладне неозначенено-особове*

Д Тож, ідучи полем, зверни увагу на цю цікаву рослинку. *Односкладне означенено-особове*

Олійник О. Б. Українська мова: Підручн. для 8 кл. серед. шк. – К.: Вікторія, 2004. – С. 61 – 79, 99.

26. *Речення*

А Ще сніг кругом, ще голі віти дуба, і не курличуть в небі журавлі. *Складне з різними видами зв'язку*

Б З високих круч луна орлиний клекіт, лиши тихі води все стоять мовчазно.

Безсполучникове

Г Як вечір рожевий на землю злетить, я вийду самотній у гай. *Складнопідрядне*

Д Розкішно вбраний, сад густий стоїть, і ллється спів пташок дзвінкий. *Складносурядне*

Шелехова Г. Т., Остаф Я. І., Скуратівський Л. В. Рідна мова: Підручник для 9 кл. – К.: Освіта, 2002. – С. 10 – 12.

27. Розділовий знак

А Тонкі брови, русяві дрібні кучері, рум'яні губи – усе це дихало молодою парубоцькою красою. *Tire перед узагальнювальним словом*

Б Здобути волю – то мій рай. *Tire між підметом і присудком*

В Я тільки тепер побачив село – нужденну купку солом'яних стріх. *Tire при відокремленій прикладці*

Д Прийде осінь – у засіках буде хліб золотий. *Tire в безсполучниковому реченні*

Передрій Г. Р., Скуратівський Л. В., Шелехова Г. Т., Остаф Я. І. Рідна мова: Підруч. для 7 кл. – К.: Освіта, 2003. – С. 220.

Олійник О. Б. Українська мова: Підручн. для 8 кл. серед. шк. – К.: Вікторія, 2004. – С. 142, 207.

Шелехова Г. Т., Остаф Я. І., Скуратівський Л. В. Рідна мова: Підручник для 9 кл. – К.: Освіта, 2002. – С. 107 – 108.

28. З'ясуйте, якою частиною мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово).

Правічну (1)думу [іменник] думають ліси, вгрузають в мох (2)столітні [прикметник] дідугани. Переметнеться заєць (3)навскоси [прислівник] — горить асфальт у (4)нього [займенник] під ногами.

Глазова О. П., Кузнєцов Ю. В. Рідна мова: Підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Педагогічна преса, 2006. – С. 126 – 127.

Прочитайте текст (розділові знаки пропущені) і виконайте 29–31.

(А) Коли Пабло Пікассо побачив картини Катерини Білокур кажуть він довго стояв біля них мов загіпнотизований а потім назвав її геніальною й порівняв із Серафін Луїз відомою художницею яка вславилася в наївному мистецтві. (Б) І додав Якби в нас була такого рівня художниця ми змусили б світ заговорити про неї. (В) На більшості з полотен художниці стоїть напис Малювала з натури Катерина Білокур. (Г) Справді природа була її головним учителем а квіти найулюбленишими мотивами. (Д) Квіти як і люди живі мають душу казала художниця й тому ніколи не зривала їх а змальовувала бо вважала що зірвана квітка вже не квітка. (Е) Дослідники творчості Катерини Білокур одностайно визначають високу філософську наснаженість її творів глибоке осмислення життя. (Є) Зображені на її картинах квіти осяяні надзвичайним чуттям кольору майстрині оживлені її філігранною майстерністю і сприймаються як величний гімн природі.

29. Речення з прямою мовою Б, В, Д.

Олійник О. Б. Українська мова: Підручн. для 8 кл. серед. шк. – К.: Вікторія, 2004. – С. 244 – 247.

30. Речення зі вставним словом А, Г.

Олійник О. Б. Українська мова: Підручн. для 8 кл. серед. шк. – К.: Вікторія, 2004. – С. 172 – 173.

31. Тире треба поставити в реченнях А, Г, Д.

Олійник О. Б. Українська мова: Підручн. для 8 кл. серед. шк. – К.: Вікторія, 2004. – С. 207, 246 – 247.

Передрій Г. Р., Скуратівський Л. В., Шелехова Г. Т., Остаф Я. І. Рідна мова: Підруч. для 7 кл. – К.: Освіта, 2003. – С. 220.

Читання й аналіз тексту

Прочитайте уважно текст. Виконайте завдання 32—39 до нього.

Учитися жити

(1-13) Дорогий сину, я обіцяв тобі передказати прецікаву статтю Абдуса Саляма про останній задум Ейнштейна. Автор пише, що Ейнштейн – найбільший геній двадцятого століття, а можливо, і всіх часів, скільки існує людина. Однак Ейнштейна могло б і не бути, він міг би і не виявитися, коли б народився в малорозвиненій країні. Він, розумний надто зі школи, народився в Німеччині, де був цвіт учених світу. Але і тут, вступаючи до Цюрихського політехнікуму, він «провалився» на іспиті й не став інженером. На велике щастя для науки, інакше був би інженер Ейнштейн, а не геній. Цей технікум він таки закінчив, але вчителі не вважали його здібним студентом. Перебиваючись із хліба на воду, бідуючи, 1901 року він написав наукову працю – її взяв кращий фізичний журнал світу, а ось Цюрихський університет визнав її незрілою. Ейнштейн живе в біді, працює в якомусь бюро, не маючи ні добрих бібліотек, ні оточення, а після роботи розробляє свою геніальну теорію про єдність простору і часу. Від мрії стати доктором філософії він відмовився – через серію невдалих спроб. Слава Богу, що він не став доктором: інакше не було б генія.

(14-19) Пишу я все це для того, щоб ти зрозумів: шкільна наука – нудна, цікава – в кінці подорожі, а не спочатку. Хочеш домогтися цікавого, іди дорогою, доляючи нудний початок, знаючи, що нудного буде багато, аж поки доберешся до цікавого. І другий висновок: нудне – тільки охололе цікаве. Те, що вчора було цікаве, сьогодні стало нудне, бо повторювалося не раз і занудніло. Цікаве – гаряче, свіже, нове, щойно створене, зроблене, народжене.

(20-27) Тепер про статтю. Автор пише, що Ейнштейн об'єднав поняття простору й часу. Усі тіла рухаються і всі взаємодіють. Який простір руху вони мають? Орбітальний, тобто кривий (прямої лінії руху немає). За той самий умовний відтинок часу тіла проходять різні відстані. Отож людина, звикла до земної течії часу, буде інакше чути цю течію на інших орбітах. На великій орбіті можна прожити значно довше життя за той самий умовний земний день. Так, до речі, і в житті: чим наповненіше життя трудом, роботою, зусиллям, тим воно довше. І – навпаки. Отож вирішення проблеми подовження життя – не втрачати часу, а наповнювати його роботою, працею, зусиллям.

(28-38) Напиши, чи то цікаво тобі і чи зрозуміло я пишу. Пишучи, про стилістику не дбай, а намагайся висловлюватися точно – то є найкраща стилістика. Ти не знаєш, що то є стилістика? Це вміння висловлюватися по-своєму і водночас «письменно», «освіченено». Спочатку вчаться освічено (це поганий стиль), а потім – по-своєму, от як розмовляють неосвіченні люди: містко, влучно, гарно, скрупо. Це саме скажу парадоксом: спочатку розламують старовинну стіну (мур), бо її клали нефахові муляри, потім складають за

наукою – виходить погано; нарешті перекладають ще раз – але вже за такою доброю науковою, коли можна складати мур майже так добре, як було складено спочатку. Бо неосвічений муляр працював, як природа, – вільно, легко, граючись, а не тужачись. Отож, Дмитрику, за стилістику не дбай, але, звичайно, щоб навчитися не дбати, треба спочатку добре дбати. Треба добре знати мову – і літературну, і народну.

(39-47) Дорогий сину, ти мусиш швидко дорослішати. Убережися зараз від багатьох зваб. У твоєму тілі, у душі твоїй заговорять нові голоси – багато всіляких бажань. Треба бути готовим до цієї крутії – і триматися так, аби потім не було соромно, що не встояв, що піддався звабі. Треба жити, виборюючи самого себе з лінощів, бездіяльності, безінтересу. Учися жити – то високе мистецтво, якого чимало людей так і не навчилося, хоч прожили життя. Але тут і дивуватися ніяк: хто вчить жити? Для багатьох це – прибільшувати свою власну порожнечу всякими набутками – купимо те чи те. Це найвна спроба втекти від життя на луки задоволення. Життя не є насолода. І не є задоволення. Воно має свій насущний житній, із остюками, смисл. У тому насущникові – міра життя.

За В. Стусом
602 слова

32. Тлумачення слова, виділеного в реченні «*Це саме скажу парадоксом: спочатку розламують старовинну стіну (мур), бо її клали нефахові муляри, потім складають за науковою – виходить погано; нарешті перекладають ще раз – але вже за такою доброю науковою, коли можна складати мур майже так добре, як було складено спочатку*» подано в рядку

Б думка, що разюче розходитьться з усталеними поглядами, начебто суперечить здоровому глузду, хоч насправді може й не бути хибною

33. Антоніми використано в реченні

А І другий висновок: нудне – тільки охололе цікаве.

34. До фразеологізму **перебиватися із хліба на воду**, використаного в реченні «*Перебиваючись із хліба на воду, бідуючи, 1901 року він написав наукову працю...*» НЕ МОЖЕ БУТИ синонімом фразеологізм

Г зводити рахунки

35. Метафора є в реченні

В Це найвна спроба втекти від життя на луки задоволення.

36. Тема тексту, що об'єднує окремі його мікротеми, сформульована в рядку

В Життя не є насолода. І не є задоволення. Воно має свій насущний житній, із остюками, смисл.

37. Головна думка автора подана в рядку

Г Учися жити – то високе мистецтво, якого чимало людей так і не навчилося, хоч прожили життя.

38. І адресант, і адресат мовлення вказані в рядку

Г Напиши, чи то цікаво тобі і чи зрозуміло я пишу.

39. Відрізняється від інших за стилістичними особливостями речення

В Усі тіла рухаються і всі взаємодіють.

Частина 2 Українська література

40. Рядки

*Радуйся, ой радуйся, земле –
Син Божий народився*
взято з твору, що належить до
А календарно-обрядових пісень

Степанишин Б. І. Українська література: Підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Арт-освіта, 2001. – С. 7.

Українська література: Хрестоматія нововведених творів за програмою 2002 року: У 3-х част./Автор-упорядник Р.В.Мовчан. – Частина третя (9 – 11 класи). – К.: Генеза, 2003. – С. 3 – 13.

41. Висловлення зі «Слова про Ігорів похід» *«Браття і дружино! Лучче ж би потягним бути, аніж полоненим бути. Так всядъмо, браття, на свої бистрій коні та на Дін синій поглянем»* належить

Г Ігореві

Джерела пружно б'ють: Хрестоматія з української літератури для 9 класу/ Уклав Борис Степанишин. – К.: Арт-Освіта, 2004. – С. 34 – 49.

42. Мораль у байках Григорія Сковороди названа автором
Г «сила»

Степанишин Б. І. Українська література: Підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Арт-освіта, 2004. – С. 72.

43. Характеристика «Золото – не дівка! [...] Окрім того, що красива, розумна, моторна і до всякого діла дотепна - яке у неї добре серце, як вона поважає матір свою, шанує всіх старших за себе, яка трудяща, яка рукодільниця, що й себе і матір свою на світі держить...» стосується

В Наталки («Наталка Полтавка» Івана Котляревського)

Джерела пружно б'ють: Хрестоматія з української літератури для 9 класу/ Уклав Борис Степанишин. – К.: Арт-Освіта, 2004. – С. 133 – 156.

44. «Енеїда» Івана Котляревського написана
А ямбом

Джерела пружно б'ють: Хрестоматія з української літератури для 9 класу/ Уклав Борис Степанишин. – К.: Арт-Освіта, 2004. – С. 88 – 133.

Степанишин Б. І. Українська література: Підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Арт-освіта, 2004. – С. 107.

- 45.** П'єса Івана Котляревського «Наталка Полтавка» починається піснею
А «Віють вітри, віють буйні...»

Джерела пружно б'ють: Хрестоматія з української літератури для 9 класу/ Уклад Борис Степанишин. – К.: Арт-Освіта, 2004. – С. 133 – 156.

- 46.** Прочитайте уривок поезії Тараса Шевченка, визначте, кому він присвячений.

*...Замовк неборака, сиротами кинув
І гори, і море, де вперше витав,
Де ватагу пройдисвіта
Водив за собою, -
Все осталось, все сумує,
Як руїни Трої.
Все сумує, - тільки слава
Сонцем засіяла.
Не вмре кобзар, бо навіки
Його привітала.*

В Іванові Котляревському

Степанишин Б. І. Українська література: Підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Арт-освіта, 2004. – С. 85 – 109.

- 47** Прочитайте уривок, визначте автора та використані поетичні фігури.

*Народе мій, замучений, розбитий,
Мов паралітик той на роздорожжу,
Людським презирством, ніби струпом, вкритий!
Твоїм будущим душу я тривожжу,
Від сорому, який нащадків пізніх
Палитиме, заснути я не можу.*

В Іван Франко, інверсія, риторичне звертання

Хропко П. П. Українська література: Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Школяр, 2005. – С. 138 – 140.

Українська література: Хрестоматія нововведених творів за програмою 2002 року: У 3-х част./Автор-упорядник Р.В.Мовчан. – Частина третя (9 – 11 класи). – К.: Генеза, 2003. – С. 148 – 188.

- 48.** Рядки з поеми Тараса Шевченка «Кавказ» «Слава! Хортам, і гончим, і псарям, і нашим батюшкам царям Слава” пройняті
В їдким сарказмом

Степанишин Б. І. Українська література: Підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Арт-освіта, 2004. – С. 212 – 217.

49. «Чорна рада» Пантелеймона Куліша
А історичний роман

Степанишин Б. І. Українська література: Підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Арт-освіта, 2004. – С. 285 – 293.

50. Боротьба за гетьманську булаву в романі Пантелеймона Куліша «Чорна рада» точиться між
Г Сомком і Брюховецьким

Степанишин Б. І. Українська література: Підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Арт-освіта, 2004. – С. 285 – 293.

Джерела пружно б'ють: Хрестоматія з української літератури для 9 класу/ Укладав Борис Степанишин. – К.: Арт-Освіта, 2004. – С. 355 – 403.

51. Справжні ім'я та прізвище Марка Вовчка
Б Марія Вілінська

Степанишин Б. І. Українська література: Підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Арт-освіта, 2004. – С. 300.

52. Характеристика «чоловік гордий та жорстокий, з його буде добрий посіпака»
стосується героя «Кайдашевої сім'ї» Івана Нечуя-Левицького
Д Карпа

Українська література: Хрестоматія для 10 класу середніх загальноосвітніх навчальних закладів/ Упоряд. П.П.Хропко, В.Ф.Погребенник. – К.: Ковчег, 2003. С.10 – 59.

53. Співавтором роману Панаса Мирного «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» був
Д Іван Білик

Хропко П. П. Українська література: Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Школяр, 2005. – С. 54.

54. Кульмінацією новели Михайла Коцюбинського “Intermezzo” є
Б зустріч митця із селянином

Хропко П. П. Українська література: Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Школяр, 2005. – С. 248 – 252.

55. У романі Василя Барки «Жовтий князь» символом невмирущості народу виступає
А церковна чаша

Срібний птах: Хрестоматія з української літератури для 11 кл. загально освіт. навч. закл. – Част. II. / Упоряд. Г. Ф. Семенюк, М. П. Ткачук, А. Б. Гуляк. – К.: Освіта, 2006. – С. 135 – 159.

Прочитайте поезію Івана Франка та виконайте завдання 56–60 до неї.

*Як почуєш вночі край свого вікна,
Що щось плаче і хлипає важко,
Не тривожся зовсім, не збавляй собі сна.
Не дивися в той бік, моя пташко!*

*Се не та сирота, що без мами блука,
Не голодний жебрак, моя зірко;
Се розпуха моя, невтишна тоска,
Се любов моя плаче так гірко.*

56. Твір належить до
Г інтимної лірики

Хропко П. П. Українська література: Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Школяр, 2005. – С. 134 – 136.

57. Поезія включена до збірки
Б «Зів'яле листя»

Хропко П. П. Українська література: Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Школяр, 2005. – С. 134 – 136.

58. Говорячи у другій строфі про свою любов, поет використовує
А антitezу

Хропко П. П. Українська література: Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Школяр, 2005. – С. 476.

59. Віршовий розмір твору
Д анапест

Хропко П. П. Українська література: Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Школяр, 2005. – С. 501.

60. У творі використано
Б перехресне римування

Хропко П. П. Українська література: Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Школяр, 2005. – С. 504.

Завдання 61–64 мають по сім варіантів відповіді, із яких правильним може бути ОДИН, ДВА або БІЛЬШЕ варіантів.

- 61.** Жанрові ознаки народної думи
А ліро-епічний характер;
Б речитативність;
Д дієслівне римування;
Е наявність заспіву;
Є супровід кобзи, бандури або ліри.

Українська література: Хрестоматія нововведених творів за програмою 2002 року: У 3-х част. / Автор-упорядник Р.В.Мовчан. – Частина друга. – К.: Генеза, 2003. – С. 3 – 5, 18 – 31.

- 62.** До модернізму належать художні напрями
Д символізм
Е імпресіонізм
Є екзистенціалізм

Хропко П. П. Українська література: Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Школяр, 2005. – С. 491 – 496.

- 63.** В уривку з поезії Павла Тичини “Арфами, арфами...”
*Арфами, арфами –
золотими, голосними обізвалися гаї
самодзвонними:
йде весна
запашна,
квітами-перлами
закосичена, –*

використані такі художні засоби
В метафору;
Г неологізм;
Е епітет;
Є інверсію.

Хропко П. П. Українська література: Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Школяр, 2005. – С. 476.

64. Прочитайте уривок з кіноповісті Олександра Довженка “Зачарована Десна” та визначте, які художні засоби використав письменник для створення образу дядька Самійла. *“Він був косар. Він був такий великий косар, що сусіди забули навіть його прізвище і звали його Самійло-косар, а то й просто Косар. Орудував він косою, як добрий мальяр пензлем чи ложкою, – легко і вправно. Коли б його пустити з косою просто, він обкосив би всю земну кулю, аби тільки була добра трава та хліб і каша”*.

- Б порівняння;
В гротеск;
Д метонімія;
Е гіпербола;
Є епітет.

Семенюк Г. Ф., Ткачук М. П., Кoval'чук О. Г. Українська література: Підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Освіта, 2006. – С. 255 – 260.

Частина 3 ВЛАСНЕ ВИСЛОВЛЕННЯ

*Підтримайте або спростуйте думку: «**До майбутнього ми йдемо, оцираючись на минулє**».*

Сформулюйте тезу, наведіть два-три переконливі аргументи, які найкраще підтверджать Ваші міркування. Проілюструйте Ваші думки прикладами з художньої літератури (зазначте назву твору, укажіть проблему, порушену письменником, художній образ, за допомогою якого проблему розкрито, наведіть цитату з твору тощо), історичними фактами або випадками з життя. Не переказуйте змісту, не давайте повної характеристики образів. Сформулюйте висновки.

Роботу запишіть у відведеному місці тестового зошита. У разі потреби використовуйте чернетку.

Орієнтовний обсяг роботи – 1 сторінка тестового зошита (200–250 слів). Текст обсягом до 100 слів екзаменатори не перевірятимуть.